

**ΠΑΝΘΕΣΣΑΛΙΚΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ (Π.Α.Σ.Ε.)
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΝΩ ΡΟΥ ΤΟΥ Π. ΑΧΕΛΑΨΟΥ**

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

**ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ
&
ΤΟ ΕΛΛΕΙΜΑ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ**

ΑΡΙΣΤΑ ΜΑΙΟΣ 2001

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ε

ΤΟ ΕΛΛΕΙΜΑ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

(ΕΠΙΔΟΧΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΠΑ.Σ.Ε ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ)

- I. Η έλλειψη νερού το περασμένο καλοκαίρι (από τα δυσκολότερα για την αγροτική παραγωγή) και οι συνθήκες ανομβρίας που ακολουθήσαν το 2001, ανέδειξαν – για άλλη μία φορά – με τον πλέον χαρακτηριστικό τρόπο το έλλειμμα του υδατικού ισοζυγίου της Θεσσαλικής λεκάνης. Ταυτόχρονα αναδείχθηκαν και οι σοβαρές επιπτώσεις που έχει τόσο στην παραγωγική διαδικασία και στην οικονομία της περιοχής, όσο και στο περιβάλλον και ειδικότερα στη Λ. Πλάστια, στον Πηνειό, στους υπόγειους υδροφορείς κ.λ.π. (όπως αποτυπώνονται στις σχετικές φωτογραφίες και στα διαγράμματα που ακολουθούν). Οι εντάσεις που δημιουργήθηκαν ανάμεσα σε παραγωγούς, τοπικούς φορείς και πολιτικούς εκπροσώπους ορισμένων περιοχών ενός ή περισσοτέρων γεωτικών νομών, πιστοποίησε με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο, ότι το υπαρκτό υδατικό έλλειμμα, αποτελεί το κυριότερο πρόβλημα για την Θεσσαλία. Το πρόβλημα αυτό - στο βαθμό που παραμένει άλυτο – επηρεάζει πλέον επικίνδυνα τόσο το περιβάλλον της ευρύτερης περιοχής, όσο και ολόκληρο το φάσμα της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής λειτουργίας στην περιφέρειά μας και δεν αφορά αποκλειστικά και μόνο την αγροτική παραγωγή, όπως θέλουν ορισμένοι να το περιωρίσουν.
- II. Η κατάσταση αυτή επιβεβαιώνει για άλλη μία φορά την αδήριτη ανάγκη ολοκλήρωσης των έργων της εκτροπής του άνω ρού του Αγιάλωου καθώς και των άλλων έργων (Σημοκόβο, Τιμιευτήρας Κόρλας) και βεβαίως δικαιώνει τον περιβαλλοντικό πρωτίστως χαρακτήρα τους, αφού αποτελούν την μόνη διέξοδο για την αποφυγή ερημοποίησης του Θεσσαλικού κάμπου. Ταυτόχρονα αναδεικνύει την ανάγκη χάραξης εθνικής στρατηγικής στον κρίσιμο τομέα της διαχείρισης υδατικών πόρων, που θα δίνει λύσεις στα σοβαρά προβλήματα τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.

III. Η χώρα μας αλλά και ειδικότερα οι Θεσσαλοί, βιάζονται τα τελευταία χρόνια όλο και για έλλειψη περιβαλλοντικής ευαισθησίας, με αφορμή την κατασκευή μεγάλων έργων στη Θεσσαλία, όπως η εκτροπή του άνω ποταμού του Αχελώου και η κατασκευή του Ταμειοτήρα Κάρλας (στη θέση αποξηραθείσας λίμνης). Για την αποκατάσταση της αλήθειας και προκειμένου να ενημερωθούν οι Ευρωπαίοι φίλοι μας αναφέρουμε τα παρακάτω :

➤ Η εκτροπή μέρους των νερών του άνω ποταμού του Αχελώου, αποτελεί μία σοβαρή παρεμβάση με αναπτυξιακό και περιβαλλοντικό χαρακτήρα, που στοχεύει στην αποτροπή της οικολογικής – περιβαλλοντικής καταστροφής της Θεσσαλικής πεδιάδας. Με το εθνικό αυτό έργο πολλαπλού σκοπού, θα αντιμετωπισθούν τα σοβαρά προβλήματα της ύδρευσης (επιβάρυνση με νιτρικό), η δραματική πτώση της στάθμης των υπόγειων υδροφορέων, ο μηδενισμός της παροχής του ποταμού Πηνειού, αλλά και η άρδευση χιλιάδων στρεμμάτων που αρδεύονται πλημμελώς. Ουδείς πλέον σήμερα, αμφισβητεί τις θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις του έργου για την Θεσσαλία. Ακρoίες απόψεις που κατά παράδοση - όπως σε κάθε μεγάλο αναπτυξιακό έργο - υποστηρίζονται από ορισμένες οικολογικές οργανώσεις, έχουν ήδη απορριφθεί στο σύνολό τους, τόσο από την κεντρική διοίκηση (συναρμόδια υπουργεία) και την κοινωνία (επιστημονικοί φορείς, τοπική αυτοδιοίκηση κ.λ.π), όσο και από τα αρμόδια δικαστήρια (Σ.τ.Ε). Είναι άλλωστε γνωστή η τελευταία απόφαση του Σ.τ.Ε 3478/2000 η οποία, απορρίπτει στην ουσία όλες τις αιτιάσεις των οργανώσεων αυτών, για δήθεν δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον, καταδεικνύει την έλλειψη επιχειρημάτων από την πλευρά τους και αποδέχεται ουσιαστικά μόνο την προστασία ενός μειζονος σημασίας πολιτιστικού μνημείου, του μοναστηρίου του Αγίου Γεωργίου στο Μυρόφυλλο Καρδίτσας, η κατάλυση του οποίου αποτρέπεται ήδη με τις τις κατάλληλες τροποποιήσεις στις σχετικές μελέτες. Επιπλέον σε ότι αφορά την περιβαλλοντική διάσταση του θέματος, σημειώνουμε ότι τα νερά του Αχελώου αξιοποιούνται ως ανανεώσιμη πηγή ενέργειας από την Δ.Ε.Η, αφού καθόλο το μήκος του έχουν ήδη αναπτυχθεί 5 υδροηλεκτρικά έργα με τα αντίστοιχα φράγματα. Συνεπώς οι όποιες αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον θα μπορούσε να έχουν συμβεί από τα έργα αυτά και ανεξάρτητα από την εκτροπή ή όχι του Αχελώου.

Η σχετική με τα έργα του Αχελώου συνολτική έκθεση που ακολουθεί, περιλαμβάνει όλες τις παραμέτρους του σημαντικού αυτού έργου πολλαπλού σκοπού.

➤ Η Κάρλα δεν αποξήρανθηκε για να αποδοθούν οι εκτάσεις της στην καλλιέργεια, όπως λαμβασμένα ισχυρίζονται νεώτεροι ανιστόρητοι «κριτές», αποδίδοντας συγχρόνως την αβάσιμη κατηγορία του «περιβαλλοντικού εγκλήματος». Η αποξήρανση έγινε το 1957-60, για να εξηλιανθεί η περιοχή από τα έλη και να προστατευθούν οι κήτσοι της περιοχής από την ελονοσία και οι παρακάρλιες εκτάσεις περίπου 180.000 στρ. από τις πλημμύρες, να αποξηραθούν, να αποστραγγισθούν-υποστραγγισθούν και μετά την φυσική απόσπαση τους να αρδευτούν από Ταμειυτήρα που θα κατασκευάζοταν στη Β΄φάση των έργων, μετά 3-4 χρόνια, όπως προέβλεπαν οι σχετικές μελέτες (Nobile 1913 & Macdonald 1933) και όχι μετά από δεκάδες χρόνια, όπως δυστυχώς συνέβη από κακή πολιτική διαχείριση του θέματος.

IV. Παράλληλα με την διεκδίκηση των μεγάλων έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων, οι Θεσσαλοί και ειδικότερα η ΠΑ.Σ.Ε, όχι μόνο δεν υπέστειλε την σημαία της ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ & ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ υδατικών πόρων, αλλά αντίθετα επημερώνει συνεχώς τους χρήστες νερού και κυρίως τους αγρότες για τα θέματα οικονομίας νερού και επίμονα επιζητεί την σύσταση «Φορέα Διαχείρισης των υδατικών πόρων» σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Οι βασικές προνοιτικές για την επίλυση - σε βάθος χρόνου - των προβλημάτων αυτών της Θεσσαλίας, είναι ο μεσομακροπρόθεσμος σχεδιασμός – προγραμματισμός, η υλοποίηση των αναγκαίων έργων, η αλλαγή - εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου και η άμεση ίδρυση "αρχής ή φορέα διαχείρισης" σύμφωνα και με τις κατευθύνσεις της οδηγίας - πλαίσιο του 2000 της Ε.Ε, στα οποία αναφέρεται με συνοπτική έκθεση του ο κ. Ι. Μυλόπουλος καθηγητής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

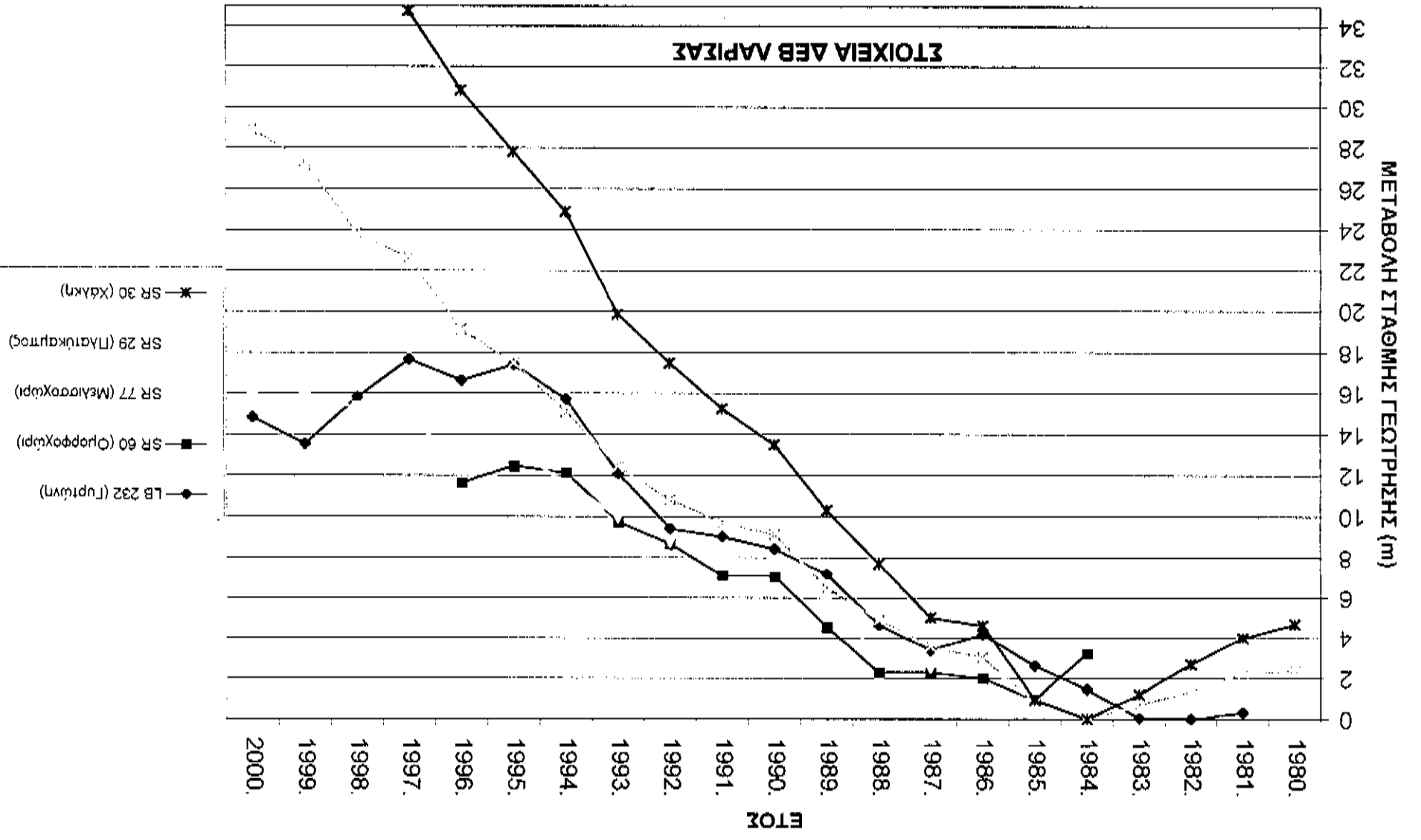
V. Η ανάδειξη όλων των παραπάνω θεμάτων και ιδιαίτερα του περιβαλλοντικού προβλήματος της Θεσσαλικής πεδιάδας, η ενημέρωση των αρμόδιων τεχνοκρατών και των οργάνων της Ε.Ε. για την αναγκαιότητα και την περιβαλλοντική σημασία των μεγάλων έργων αξιοποίησης και διαχείρισης υδατικών πόρων, καθώς και το αίτημα της ΠΑ.Σ.Ε. για συνδρομή της Ε.Ε. στην επίλυση των προβλημάτων αυτών, αποτελών τον στόχο της επίσκεψης της Ε.Γ. της ΠΑ.Σ.Ε στις Βρυξέλλες - με την πρόσκληση της ομάδας των ευρωβουλευτών του Κ.Κ.Ε - σε μία περίοδο έξαρσης του προβλήματος από την έλλειψη υδατικών πόρων στη Θεσσαλία. Σημειώνουμε ότι η ΠΑ.Σ.Ε, χάρις στην σύνθεσή της και την επιστημονική, κοινωνική και πολιτική αντιπροσωπευτικό-

τητά της, αποβάλει έναν αναντικατάστατο και αξιόπιστο παράγοντα για συνεργασία και επιδιώκει κοινή τορεία με την Ε.Ε, τόσο στην εισαγωγή θεσμικών αλλαγών που προωθεί η Ε.Ε., όσο και στην χρηματοδότηση των πολιτικών αυτών που θα διασφαλίσουν στο μέλλον την «αειφορία» στην διαχείριση των υδατικών πόρων.

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑ.Σ.Ε

ΣΤΕΦ. ΠΑΤΡΑΜΑΝΗΣ Πρόεδρος	ΝΟΜΑΡΧΗΣ Ν.Α. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ
ΚΩΝ. ΤΖΑΝΑΚΟΥΑΗΣ Αναρτηρωτής Πρόεδρος	ΑΗΜΑΡΧΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Αντιπρόεδρος	ΝΟΜΑΡΧΗΣ Ν.Α. ΚΑΡΠΑΙΤΣΑΣ
ΚΩΝ. ΓΚΟΥΜΑΣ Γεν. Γραμματέας	κ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΓΕΩΤ.Ε.Ε / Κ.Ε
ΚΩΝ. ΚΑΛΟΘΗΡΟΣ Τυπίας	ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΓΕΩΤ.Ε.Ε / Κ.Ε
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΑΘΗΣ Μέλος	ΑΗΜΑΡΧΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΕΓΟΣ Μέλος	ΑΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΡΠΑΙΤΣΑΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΗΛΙΑΔΗΣ Μέλος	ΠΡΟΕΔΡΟΣ Τ.Ε.Ε /Τμ. Κ-Α ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΙΡΙΝΤΖΟΣ Μέλος	ΠΡΟΕΔΡΟΣ Τ.Ε.Ε / Τμ. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΤΑΚΗΣ Μέλος	ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗΣ - ΕΚΠΟΣΘΙΟΣ ΟΜΟΛΟΓΗΜΑΤΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΓΕΩΡ. ΧΑΤΖΗΛΑΚΟΣ Μέλος	ΕΚΠΟΣΘΙΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΩΝ. ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ Μέλος	κ. ΑΗΜΑΡΧΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ
ΤΑΣΟΣ ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ Μέλος	ΜΕΛΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ Τ.Ε.Ε

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΣΤΑΘΜΗΣ ΓΕΩΤΡΗΣΕΩΝ (ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ)

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΑΘΜΗΣ ΓΕΩΤΡΗΣΗΣ (m)

